

▼B**UREDBA EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE (EU) br. 795/2014****od 3. srpnja 2014.****o nadzornim zahtjevima za sistemski važne platne sustave****(ESB/2014/28)***Članak 1.***Predmet i područje primjene**

1. Ovom se Uredbom utvrđuju nadzorni zahtjevi za SIPS.

2. Upravno vijeće donosi odluku kojom se utvrđuju platni sustavi na koje se primjenjuje ova Uredba, upravitelji tih platnih sustava i nadležna tijela. Popis platnih sustava na koje se primjenjuje ova Uredba, upravitelja platnih sustava i nadležnih tijela vodi se na internetskoj stranici ESB-a te se ažurira nakon svake promjene.

3. Platni sustav se određuje kao SIPS ako: (a) je prikladan da bude odabran kao sustav sukladno Direktivi 98/26/EZ od strane države članice čija je valuta euro ili ako upravitelj tog sustava ima poslovni nastan u europodručju, uključujući poslovni nastan preko podružnice, preko koje sustav posluje; i (b) ako tijekom kalendarske godine ispuni najmanje dva od sljedećih uvjeta:
 - i. ukupna prosječna dnevna vrijednost obrađenih plaćanja nominiranih u eurima prelazi 10 milijardi eura;

▼M1

- ii. ukupni iznos obrađenih plaćanja, nominiranih u eurima predstavlja najmanje jedno od sljedećeg:
 - 15 % ukupnih plaćanja u Uniji nominiranih u eurima,

 - 5 % ukupnih prekograničnih plaćanja u Uniji, nominiranih u eurima,

 - tržišni udio od 75 % ukupnih plaćanja nominiranih u eurima na razini države članice čija je valuta euro;

▼B

- iii. njegova prekogranična aktivnost (odnosno sudionici osnovani u zemlji koja nije zemlja upravitelja SIPS-a i/ili prekogranične veze s drugim platnim sustavima) obuhvaća pet ili više zemalja i ostvaruje najmanje 33 % ukupnih plaćanja nominiranih u eurima obrađenih od strane tog SIPS-a;

- iv. koristi se samo za namiru drugih infrastruktura financijskog tržišta (FMI).

▼ M1

Utvrđivanje se provodi na godišnjoj osnovi.

3.a Odluka donesena temeljem stavka 2. ostaje na snazi dok ne bude stavljena izvan snage. Provjere platnih sustava koji su utvrđeni kao SIPS provode se na godišnjoj osnovi radi provjere nastavljaju li ispunjavati kriterije na temelju kojih je takvo utvrđenje određeno.

4. Upravitelji SIPS-a trajno surađuju s nadležnim tijelom i osiguravaju usklađenost SIPS-a kojim upravljaju sa zahtjevima utvrđenim u člancima 3. do 21., uključujući, u smislu cjelokupne djelotvornosti njihovih pravila, procedure, postupke i okvire. Upravitelji SIPS-a dodatno surađuju s nadležnim tijelom radi poticanja šireg cilja promicanja nesmetanog funkcioniranja platnih sustava na sistemskoj razini.

▼ B*Članak 2.***Definicije**

Za potrebe ove Uredbe:

- (1) „platni sustav” znači formalni sporazum između tri ili više sudionika, ne uključujući moguće banke za namiru, središnje protustranke, klirinške kuće ili neizravne sudionike, sa zajedničkim pravilima i tipskim sporazumima za izvršenje naloga za prijenos među sudionicima;
- (2) „nalog za prijenos” ima isto značenje kako je utvrđeno u prvoj alineji članka 2. točke i. Direktive 98/26/EZ;
- (3) „sistemski rizik” znači da će rizik sudionika ili upravitelja SIPS-a koji ne ispunjavaju svoje odgovarajuće obveze unutar SIPS-a uzrokovati da drugi sudionici i/ili upravitelj SIPS-a ne budu u mogućnosti ispuniti svoje obveze po dospijanju, s mogućnošću da učinci prelijevanja ugroze stabilnost financijskog sustava ili povjerenje u financijski sustav;
- (4) „upravitelj SIPS-a” znači pravna osoba koja je zakonski odgovorna za upravljanje SIPS-om;
- (5) „nadležno tijelo” znači središnja banka Eurosustava s temeljnim nadzornim ovlastima koja je kao takva utvrđena u članku 1. stavku 2.;
- (6) „SIPS Eurosustava” znači SIPS koji su u vlasništvu središnje banke Eurosustava i kojima upravlja ta banka;
- (7) „pravni rizik” znači rizik koji proizlazi iz primjene zakona ili drugih propisa, a koji obično ima za posljedicu gubitak;

▼B

- (8) „kreditni rizik” znači rizik da protustranka, bilo da se radi o sudioniku ili drugom subjektu, neće biti u mogućnosti u cijelosti ispuniti svoje financijske obveze po njihovom dospijeću ili u bilo kojem trenutku u budućnosti;
- (9) „likvidnosni rizik” znači rizik da protustranka, bilo da se radi o sudioniku ili drugom subjektu, neće imati dovoljno novčanih sredstava za ispunjenje svojih financijskih obveza po njihovom dospijeću, iako će možda imati dovoljno novčanih sredstava da to učini u budućnosti;
- (10) „operativni rizik” znači rizik da će nedostaci u informacijskim sustavima ili interni postupci, ljudska pogreška, propusti u upravljanju ili smetnje uzrokovane vanjskim događajima ili eksternaliziranim uslugama imati za posljedicu smanjenje, pogoršanje ili prekid usluga koje pružaju SIPS;
- (11) „rizik skrbništva” znači rizik nastanka gubitka u vezi s imovinom u skrbništvu u slučaju insolventnosti skrbnika ili podskrbnika, nepažnje, prijevare, lošeg upravljanja ili neodgovarajućeg vođenja evidencije;
- (12) „investicijski rizik” znači rizik gubitka s kojim je suočen upravitelj ili sudionik SIPS-a kada upravitelj SIPS-a ulaže svoja vlastita sredstva ili sredstva svojih sudionika, npr. instrumente osiguranja;
- (13) „tržišni rizik” znači rizik gubitaka na bilančnim i izvanbilančnim pozicijama, koji proizlaze iz kretanja tržišnih cijena;

▼M1

- (14) „sustav neto namire s odgođenom isplatom” (DNS sustav) znači sustav u odnosu na koji se provodi namira u novcu središnje banke na neto osnovi na kraju prethodno određenog ciklusa namire, npr. na kraju ili tijekom radnog dana;

▼B

- (15) „prekogranični instrumenti osiguranja” znači instrument osiguranja u odnosu na koji je, sa stajališta zemlje u kojoj je imovina prihvaćena kao instrument osiguranja, najmanje jedan od sljedećih elemenata strani: (a) valuta nominacije; (b) zemlja u kojoj se nalazi imovina; ili (c) zemlja u kojoj je osnovan izdavatelj;
- (16) „prekogranično plaćanje” znači plaćanje između sudionika osnovanih u različitim državama;
- (17) „infrastruktura financijskog tržišta” (FMI) znači višestrani sustav među institucijama sudionicama, uključujući upravitelja sustava, koji se koristi za kliring, namiru ili evidentiranje plaćanja, vrijednosnih papira, izvedenih financijskih instrumenata ili drugih financijskih transakcija;

▼ M1

- (18) „izravni sudionik” znači pravna osoba koja ima ugovorni odnos s upraviteljem SIPS-a, obvezna je postupati u skladu s pravilima odgovarajućeg SIPS-a i ima dopuštenje da izravno ili neizravno šalje naloge za prijenos tom sustavu te je u mogućnosti primiti naloge za prijenos od tog platnog sustava;
- (18a) „neizravni sudionik” znači pravna osoba koja nema izravan pristup uslugama SIPS-a i obično nije izravno obvezna postupati u skladu s pravilima odgovarajućeg SIPS-a i za čije su naloge za prijenos izvršeni kliring, namira i zabilježba u SIPS-u putem izravnog sudionika. Neizravni sudionik je ugovorno povezan s izravnim sudionikom. Relevantne pravne osobe ograničene su na:
- i. kreditne institucije kako su definirane u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
 - ii. investicijske tvrtke kako su definirane u članku 4. stavku 1., točki 1. Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾;
 - iii. svako trgovačko društvo čije je glavno sjedište izvan Unije, a čije funkcije odgovaraju kreditnim ustanovama ili investicijskim trgovačkim društvima Unije kako su utvrđeni u točkama i. i ii.;
 - iv. javna državna tijela i javna trgovačka društva, središnje druge ugovorne strane, posrednici za namiru, klirinške kuće i upravitelji sustava kako su utvrđeni u članku 2. točke (c), (d), (e) i (p) Direktive 98/26/EZ;
 - v. institucije za platni promet i institucije za elektronički novac kako su utvrđene u članku 4. točki 4. Direktive (EU) 2015/2366 ⁽³⁾ i članku 2. točki 1. Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL L 145, 30.4.2004., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.)

▼B

- (19) „Odbor” znači upravni ili nadzorni odbor upravitelja SIPS-a, ili oboje, u skladu s nacionalnim pravom;
- (20) „rukovodstvo” znači izvršni direktori, tj. članovi jedinstvene uprave koji su uključeni u dnevno rukovođenje upravitelja SIPS-a i članovi upravljačkog odbora upravitelja SIPS-a u dvojnomo sustavu uprave;
- (21) „zainteresirane strane” znači sudionici, infrastrukture financijskih tržišta (FMI) koje imaju utjecaj na rizik u SIPS-u, kao i, na pojedinačnoj osnovi, drugi uključeni sudionici na tržištu;
- (22) „kreditna izloženost” znači iznos ili vrijednost za koju postoji rizik da je sudionik neće namiriti u cijelosti, bilo po dospijeću ili u bilo kojem trenutku nakon dospijeća;
- (23) „instrument osiguranja” znači imovina ili obveza treće osobe koju upotrebljava davatelj instrumenta osiguranja radi osiguranja obveze prema primatelju instrumenta osiguranja. Instrument osiguranja obuhvaća domaće i prekogranične instrumente osiguranja;
- (24) „osiguravatelj likvidnosti” znači osiguravatelj gotovine sukladno članku 5. stavku 3., članku 6. stavku 5., članku 8. stavku 1., stavku 9. i stavku 11. ili osiguravatelj imovine sukladno članku 8. stavku 4., uključujući sudionika SIPS-a ili treću osobu;
- (25) „iznimni ali mogući tržišni uvjeti” znači sveobuhvatan niz povijesnih i hipotetskih slučajeva, uključujući razdoblja najveće volatilnosti kojima su bila izložena tržišta koja opslužuje SIPS;
- (26) „predviđeni datum namire” znači datum koji je pošiljatelj naloga za prijenos upisao u SIPS-u kao datum namire;
- (27) „opći poslovni rizik” znači bilo kakvo moguće pogoršanje financijskog položaja SIPS-a u smislu trajnog poslovanja kao posljedica smanjenja njegovih prihoda ili povećanje njegovih rashoda, na način da rashodi premašuju prihode te imaju za posljedicu gubitak koji se mora naplatiti iz kapitala;
- (28) „plan oporavka” znači plan koji je izradio upravitelj SIPS-a radi ponovnog uspostavljanja nesmetanog funkcioniranja SIPS-a;
- (29) „plan redovnog prestanka rada” znači plan za redovno zatvaranje SIPS-a koji je izradio upravitelj SIPS-a;
- (30) „značajno” znači rizik, ovisnost i/ili promjena koja može imati utjecaj na sposobnost subjekta da izvršava ili pruža usluge u skladu s očekivanjima;
- (31) „odgovarajuća tijela” znači tijela koja imaju opravdani interes za pristup informacijama SIPS-a radi ispunjavanja svojih zakonskih obveza, npr. tijela nadležna za sanaciju i supervizori glavnih sudionika;

▼ B

- (32) „osnovni rizik” znači rizik da će protustranka izgubiti punu vrijednost uključenu u transakciju, tj. bilo rizik da će prodavatelj financijske imovine neopozivo isporučiti imovinu, ali neće primiti plaćanje, ili rizik da će kupac financijske imovine neopozivo platiti, ali neće primiti imovinu;
- (33) „banka skrbnik” znači banka koja drži i štiti financijsku imovinu trećih osoba;
- (34) „banka za namiru” znači banka koja drži račune u vezi s plaćanjima, na kojima dolazi do ispunjenja obveza koje proizlaze iz platnog sustava;
- (35) „*nostro* agent” znači banka koju koriste sudionici SIPS-a za namiru;
- (36) „jednostrano plaćanje” znači plaćanje koje uključuje samo jedan prijenos novčanih sredstava u jednoj valuti;
- (37) „dvostrano plaćanje” znači plaćanje koje uključuje dva prijenosa novčanih sredstava u različitim valutama u sustavu namire razmijene za vrijednost;
- (38) „povratni rizik” znači rizik koji proizlazi iz izloženosti prema sudioniku ili izdavatelju ako je instrument osiguranja koji je dao taj sudionik ili koji je izdao taj izdavatelj izrazito povezan s kreditnim rizikom tog sudionika odnosno tog izdavatelja;
- (39) „radni dan” ima isto značenje kako je utvrđeno u članku 2. točki (n) Direktive 98/26/EZ;

▼ M1

- (40) „neovisni direktor” znači član Odbora na savjetodavnom položaju koji nema poslovnih, obiteljskih ili drugih veza koje uzrokuju sukob interesa u odnosu na SIPS ili upravitelja SIPS-a, njihove dioničare s većinskim udjelom, njihovu upravu ili njihove sudionike, i koji nije imao takve veze tijekom dvije godine prije njihovog članstva u Odboru;
- (41) „povezano društvo” znači društvo koje ima kontrolu nad sudionikom ili kojeg kontrolira sudionik ili koje je pod kontrolom sa sudionikom. Kontrola nad društvom definira se kao (a) vlasništvo, kontrola ili udjel od 20 % ili više vrijednosnih papira s pravom glasa u društvu; ili (b) konsolidacija društva za potrebe financijskog izvješćivanja;
- (42) „izvanredna situacija” znači događaj, pojava ili okolnost koja može dovesti do gubitka ili prekida djelovanja, usluga ili funkcioniranja SIPS-a, uključujući utjecaj na konačnu namiru ili njezino sprječavanje;

▼ M1

- (43) „financijske obveze” znači obveze koje nastaju, unutar SIPS-a, između sudionika ili između sudionika i upravitelja SIPS-a, kao posljedica naloga za prijenos unesenih u taj SIPS;
- (44) „korektivna mjera” znači određena mjera ili radnja, neovisno o njezinom obliku, trajanju ili težini koja je izrečena upravitelju SIPS-a od strane nadležnog tijela radi ispravljanja ili izbjegavanja ponavljanja postupanja protivno zahtjevima članka od 3. do 21.

▼ B*Članak 3.***Pravna stabilnost**

1. Upravitelj SIPS-a ocjenjuje omogućuje li primjenjivo pravo u svim relevantnim pravnim sustavima visok stupanj sigurnosti za svaki značajni aspekt aktivnosti svog SIPS-a i podržava li ga.
2. Upravitelj SIPS-a donosi pravila i postupke SIPS-a i sklapa ugovore koji su jasni i u skladu s primjenjivim pravom u svim odgovarajućim pravnim sustavima.
3. Upravitelj SIPS-a je sposoban na jasan i razumljiv način odrediti primjenjivo pravo, pravila, postupke i ugovore za djelovanje SIPS-a nadležnim tijelima, sudionicima, i, po potrebi, klijentima sudionika.
4. Upravitelj SIPS-a poduzima mjere kako bi osigurao da su njegova pravila, postupci i ugovori provedivi u svim odgovarajućim pravnim sustavima i da radnje poduzete temeljem takvih pravila, postupaka i ugovora neće biti utvrđene ništetnim, pobožnim ili biti predmetom obustave.
5. Upravitelj SIPS-a koji posluje u više od jednog pravnog sustava utvrđuje i ublažava rizike koji proizlaze iz mogućih sukoba zakona.
6. Upravitelj SIPS-a poduzima sve što je moguće kako bi osigurao pravni oblik SIPS-a sukladno Direktivi 98/26/EZ.

*Članak 4.***Upravljanje**

1. Upravitelj SIPS-a ima dokumentirane ciljeve koji daju visoki prioritet sigurnosti i učinkovitosti SIPS-a. Ciljevi izričito podržavaju financijsku stabilnost i druge odgovarajuće procjene javnog interesa, a posebno otvorena i učinkovita financijska tržišta.

▼ M1

2. Upravitelj SIPS-a mora imati djelotvorna i dokumentirana pravila upravljanja koja osiguravaju jasne i izravne linije odgovornosti. Ova se pravila upravljanja stavljaju na raspolaganje nadležnom tijelu, vlasnicima i sudionicima. Upravitelj SIPS-a javno objavljuje skraćene verzije navedenih pravila upravljanja.

▼ B

3. Funkcije i odgovornosti Odbora su jasno određene. Funkcije i odgovornosti Odbora uključuju sve navedeno u nastavku:

- (a) utvrđivanje jasnih strateških ciljeva SIPS-a;
 - (b) utvrđivanje dokumentiranih postupaka za funkcioniranje SIPS-a, uključujući postupke utvrđivanja, sagledavanja i rješavanja sukoba interesa svojih članova;
 - (c) s iznimkom SIPS-a Eurosustava, osiguravanje djelotvornog izbora, praćenja, i, gdje je prikladno, smjenjivanje članova Odbora;
 - (d) s iznimkom SIPS-a Eurosustava, utvrđivanje primjerenih politika naknade, u skladu s najboljim praksama utemeljenim na dugoročnim postignućima.
4. Osim za SIPS Eurosustava, Odbor preispituje uspješnost čitavog Odbora i uspješnost njegovih pojedinih članova najmanje jednom godišnje.

▼ M1

5. Sastav Odbora mora osigurati cjelovitost i, osim za SIPS Eurosustava, potrebnu kombinaciju tehničkih vještina, znanja i iskustva vezano uz SIPS i financijska tržišta općenito, radi omogućavanja Odboru da ispuni svoje funkcije i odgovornosti. Sastav mora također uzeti u obzir raspodjelu nadležnosti u skladu s nacionalnim pravom. Osim za SIPS Eurosustava i ako je dozvoljeno nacionalnim pravom, Odbor mora uključivati članove odbora na savjetodavnim položajima uključujući najmanje jednog neovisnog direktora.

▼ B

6. Funkcije rukovodstva, odgovornosti i linije izvještavanja se jasno određuju. Sastav rukovodstva osigurava integritet i potrebnu kombinaciju tehničkih vještina, znanja i iskustva vezano uz SIPS i uz financijska tržišta općenito, kako bi se omogućilo rukovodstvu da ispunjava svoje zadaće u vezi djelovanja i upravljanja rizicima upravitelja SIPS-a. Funkcije rukovodstva uključuju, prema uputama Odbora, osiguravanje svega navedenog u nastavku:

- (a) da su aktivnosti upravitelja SIPS-a u skladu s njegovim ciljevima, strategijom i tolerancijom rizika;

▼ B

- (b) da su unutarnje kontrole i povezani postupci utvrđeni, izvršeni i na odgovarajući način nadgledani kako bi unaprijedili ciljeve upravitelja SIPS-a;
- (c) da su unutarnje kontrole i povezani postupci predmet redovitog preispitivanja i testiranja od strane odjela zaduženih za upravljanje rizikom i unutarnju reviziju, koji su dobro osposobljeni i imaju dovoljno zaposlenih;
- (d) aktivno sudjelovanje u postupku kontrole rizika;
- (e) da su okviru upravljanja rizikom SIPS-a dodijeljena dovoljna novčana sredstva.

7. Odbor određuje i nadzire dokumentirani okvir upravljanja rizikom koji:

- (a) uključuje politiku tolerancije rizika upravitelja SIPS-a;
- (b) dodjeljuje odgovornosti za odluke u vezi rizika;
- (c) rješava donošenje odluka u kriznim i izvanrednim situacijama;
- (d) rješava funkcije unutarnje kontrole.

▼ M1

Odbor mora osigurati postojanje triju jasnih i djelotvornih linija obrane (poslovanje, upravljanje rizikom i unutarnja revizija), koje su međusobno odvojene i imaju dovoljno ovlasti, neovisnosti, sredstava i pristup Odboru.

7.a Za odluke koje imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti SIPS-a i za ključne dokumente o rizicima u vezi s djelovanjem SIPS-a potrebno je odobrenje Odbora. Odbor je dužan odobriti i na godišnjoj osnovi provjeravati najmanje okvir sveobuhvatnog upravljanja rizikom iz članka 5. stavka 1., okvir operativnog rizika i povezani plan neprekinutog poslovanja iz članka 15. stavka 1. odnosno stavka 5., planove oporavka i redovnog prestanka rada te kapitalni plan iz članka 5. stavka 4. odnosno članka 13. stavka 6., okvire kreditnog i likvidnosnog rizika iz članka 6. stavka 1. odnosno članka 8. stavka 1., okvir kolateralala koji uređuje upravljačke rizike iz članka 7., investicijsku strategiju SIPS-a iz članka 14. stavka 4. i okvir kiberotpornosti iz članka 15. stavka 4.a.

▼ B

8. Odbor osigurava da glavne odluke koje utječu na tehničku i funkcionalnu strukturu SIPS-a, pravila i sveukupnu strategiju, posebice u odnosu na odabir klirinškog sustava i sustava namire, operativne strukture, opseg proizvoda koji su predmet kliringa ili namire te na korištenje tehnologije i postupaka, na prikladan način odražavaju zakonite interese odgovarajućih zainteresiranih strana SIPS-a. O takvim se odlukama, dovoljno unaprijed, savjetuje s odgovarajućim zainteresiranim stranama i, kada je to prikladno, s javnošću.

▼ B*Članak 5.***Okvir za sveobuhvatno upravljanje rizicima**

1. Upravitelj SIPS-a određuje i održava stabilan okvir upravljanja rizikom radi sveobuhvatnog utvrđivanja, mjerenja, praćenja i upravljanja rasponima rizika koji nastaju u SIPS-u ili koje snosi SIPS. Upravitelj SIPS-a preispituje okvir upravljanja rizikom najmanje jednom godišnje. Okvir upravljanja rizikom:

- (a) uključuje politiku tolerancije rizika upravitelja SIPS-a i odgovarajuće alate za upravljanje rizicima;
- (b) dodjeljuje odgovornosti za odluke u vezi rizika;
- (c) rješava donošenje odluka, u izvanrednim situacijama, koje se odnose na SIPS, uključujući događaje na financijskim tržištima koji mogu imati nepovoljan utjecaj na likvidnost na tržištu i stabilnost financijskog sustava u bilo kojoj državi članici čija je valuta euro, a u kojoj su osnovani upravitelj SIPS-a ili jedan od sudionika.

2. Upravitelj SIPS-a potiče sudionike i, prema potrebi, njihove klijente da upravljaju rizicima i ograničavaju rizike koje oni predstavljaju za SIPS i koje snose zbog SIPS-a. U odnosu na sudionike, takvi poticaji uključuju djelotvoran, proporcionalan i odvraćajući sustav novčanih kazni ili sustav podjele gubitka, ili oboje.

3. Upravitelj SIPS-a najmanje jednom godišnje preispituje značajne rizike koje, kao posljedica međuovisnosti, SIPS snosi zbog ili uzrokuje drugim subjektima, uključujući između ostaloga, infrastrukture financijskih tržišta (FMI), banke za namiru, pružatelje likvidnosti i pružatelje usluga. Upravitelj SIPS-a razvija alate za upravljanje rizicima koji su pouzdani i proporcionalni utvrđenoj razini rizika.

▼ M1

4. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi ključne poslove i usluge SIPS-a. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi posebne scenarije koji mu mogu onemogućiti obavljanje ovih ključnih poslova i usluga kao trajnu djelatnost i procjenjuje djelotvornost svih opcija za oporavak i, s iznimkom SIPS-a Eurosustava, redovan prestanak rada. Upravitelj SIPS-a dužan je provjeravati ključne poslove i usluge SIPS-a najmanje jednom godišnje. Na temelju te procjene, upravitelj SIPS-a dužan je pripremiti održivi plan oporavka SIPS-a i, osim za SIPS Eurosustava, plan redovnog prestanka rada. Planovi oporavka i redovnog prestanka rada moraju sadržavati, između ostalog, temeljni prikaz ključnih strategija oporavka i redovnog prestanka rada, navođenje ključnih poslova i usluga SIPS-a te opis mjera potrebnih radi provedbe ključnih strategija. Upravitelj SIPS-a, prema potrebi, dužan je dostaviti nadležnim tijelima informacije koje su im potrebne radi planiranja odluka.

▼ **M1***Članak 6.***Kreditni rizik**

1. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi pouzdani okvir za mjerenje, praćenje i upravljanje svojim kreditnim izloženostima prema sudionicima i kreditnim izloženostima između sudionika koje proizlaze iz postupaka plaćanja, kliringa i namire SIPS-a.

2. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi sve izvore kreditnog rizika. Mjerenje i praćenje kreditnih izloženosti odvija se tijekom dana, upotrebom pravovremenih informacija i prikladnih alata za upravljanje rizikom.

2.a Upravitelj SIPS-a koji upravlja DNS sustavom dužan je osigurati:

(a) da su financijske obveze utvrđene najkasnije u trenutku u kojem je nalog za prijenos uključen u izračun neto pozicije namire dostupne svakom sudioniku; i

(b) da se drže dovoljna sredstva radi pokrića kreditnih izloženosti proizlazih u skladu sa stavcima 3. i 4., najkasnije u trenutku iz točke (a).

3. Upravitelj SIPS-a, uključujući upravitelja koji upravlja DNS sustavom s jamstvom namire, kod kojeg tijekom djelovanja SIPS-a nastaje kreditna izloženost prema njegovim sudionicima, dužan je pokriti svoju kreditnu izloženost prema svakom sudioniku upotrebom instrumenta osiguranja, jamstvenih fondova, vlasničkog kapitala (nakon oduzimanja iznosa namijenjenog pokriću općeg rizika poslovanja) ili drugih jednakovrijednih financijskih sredstava.

4. Upravitelj SIPS-a, uključujući onog koji upravlja DNS sustavom bez jamstva namire, ali u kojem su sudionici suočeni s kreditnom izloženošću koja proizlazi iz postupaka plaćanja, kliringa ili namire SIPS-a, dužan je uspostaviti pravila ili ugovorne odnose s navedenim sudionicima. Pravila ili ugovorni odnosi moraju osigurati da sudionici pribave dovoljno sredstava, kako je navedeno u stavku 3., radi pokrića kreditnih izloženosti koje proizlaze iz postupaka plaćanja, kliringa i namire SIPS-a u odnosu na dva sudionika koji, zajedno sa svojim povezanim društvima, imaju najveću ukupnu kreditnu izloženost.

5. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi pravila i postupke radi rješavanja gubitaka koji neposredno proizlaze iz neispunjenja ugovorne obveze prema SIPS-u od strane jednog ili više sudionika. Ova pravila i postupci moraju rješavati raspodjelu potencijalnih nepokrivenih gubitaka, uključujući otplatu svih novčanih sredstava koje upravitelj SIPS-a može pozajmiti od pružatelja likvidnosti. Ona moraju uključivati pravila i postupke upravitelja SIPS-a koji se odnose na obnavljanje svih financijskih sredstava koje je SIPS koristio tijekom stresnog događaja, do razine utvrđene u stavcima 3. i 4.

▼B*Članak 7.***Instrument osiguranja**

1. Upravitelj SIPS-a prihvaća samo sljedeću imovinu kao instrument osiguranja: (a) gotovinu; i (b) imovinu s niskim kreditnim, likvidnosnim i tržišnim rizikom, odnosno imovinu za koju upravitelj SIPS-a može dokazati nadležnim tijelima na temelju primjerene unutarnje procjene da udovoljava svim sljedećim uvjetima:

- i. izdana je od strane izdavatelja s niskim kreditnim rizikom;
- ii. slobodno je prenosiva bez bilo kakvih pravnih zapreka ili potraživanja trećih osoba;
- iii. nominirana je u valuti čijim rizikom upravlja upravitelj SIPS-a;
- iv. ima pouzdane podatke o cijenama koji se redovno objavljuju;
- v. nije na drugi način predmet značajnog povratnog rizika;
- vi. nije izdana od strane sudionika koji daje instrument osiguranja ili od strane subjekta koji je dio iste grupe kao taj sudionik, osim u slučaju pokrivenih obveznica i samo ako je imovina u skupini za pokriće na odgovarajući način izdvojena u okviru pouzdanog pravnog okvira i udovoljava uvjetima utvrđenima u točkama i. do v.

U provođenju unutarnje procjene točaka i. do vi., upravitelj SIPS-a određuje, dokumentira i primjenjuje objektivnu metodologiju.

2. Upravitelj SIPS-a utvrđuje i provodi politike i postupke za praćenja kvalitete kredita, likvidnosti tržišta i volatilnosti cijena za svaku imovinu prihvaćenu kao instrument osiguranja. Upravitelj SIPS-a redovno, a najmanje jednom godišnje, prati adekvatnosti svojih politika i postupaka vrednovanja. Takva preispitivanja se također provode svaki put kad dođe do značajne promjene koja utječe na izloženost riziku SIPS-a. Upravitelj SIPS-a usklađuje vrijednost svog instrumenta osiguranja s tržišnom vrijednošću najmanje jednom dnevno.

3. Upravitelj SIPS-a utvrđuje stabilne i konzervativne korektivne faktore i testira ih najmanje jednom godišnje te uzima u obzir stresne tržišne uvjete. Postupke u vezi korektivnih faktora provjeravaju najmanje jednom godišnje zaposlenici koji nisu kreirali korektivne faktore i koji ih ne primjenjuju.

▼ B

4. Upravitelj SIPS-a poduzima mjere kako bi se izbjeglo koncentriranje određene imovine ako bi to značajno smanjilo mogućnost brzog unovčenja takve imovine bez značajnih nepovoljnih utjecaja na cijenu.
5. Upravitelj SIPS-a koji prihvaća prekogranični instrument osiguranja utvrđuje i ublažava rizike povezane s njihovom upotrebom i osigurava da se prekogranični instrument osiguranja može pravodobno upotrijebiti.
6. Upravitelj SIPS-a upotrebljava djelotvoran i operativno prilagodljiv sustav upravljanja instrumentom osiguranja.
7. Stavak 1. ne primjenjuje se na SIPS Eurosustava.

▼ M1*Članak 8.***Likvidnosni rizik**

1. Upravitelj SIPS-a dužan je uspostaviti sveobuhvatan okvir za upravljanje likvidnosnim rizikom kojem su izloženi sudionici SIPS-a, banke za namiru, *nostro* agenti, skrbničke banke, pružatelji likvidnosti i drugi odgovarajući subjekti. Upravitelj SIPS-a dužan je osigurati sudionicima odgovarajuće alate radi djelotvornog upravljanja likvidnošću te pratiti i olakšavati nesmetani tok likvidnosti u sustavu.
2. Upravitelj SIPS-a dužan je uspostaviti operativne i analitičke alate koji mu omogućuju, trajno i pravodobno utvrđivanje, mjerenje i praćenje tokova namire i financiranja, uključujući korištenje unutardnevne likvidnosti.
 - 2.a Upravitelj SIPS-a koji upravlja DNS sustavom dužan je osigurati:
 - (a) da su financijske obveze utvrđene najkasnije u trenutku u kojem je nalog za prijenos uključen u izračun neto pozicija namire dostupan svakom sudioniku; i
 - (b) da se, najkasnije u trenutku iz točke (a), drže dovoljni izvori likvidnosti u skladu sa stavcima 3. do 6.
 3. Upravitelj SIPS-a dužan je držati ili osigurati da sudionici drže dovoljno likvidnih sredstava u svako doba od trenutka nastanka financijske obveze, u svim valutama u kojima posluje, radi izvršavanja namire financijskih obveza u istom danu u širokom rasponu mogućih stresnih scenarija. Prema potrebi, to uključuje unutardnevnu namiru ili namiru tijekom više dana. Stresni scenariji uključuju: (a) neispunjenje ugovorne obveze, pod iznimnim ali mogućim tržišnim uvjetima, od strane sudionika koji, zajedno sa svojim povezanim društvima, ima najveću ukupnu financijsku obvezu; i (b) druge scenarije u skladu sa stavkom 11.

▼ **M1**

4. Upravitelj SIPS-a koji namiruje jednostrana plaćanja u eurima dužan je držati, ili osigurati da sudionici drže dovoljna likvidna sredstva, u skladu sa stavkom 3., kako bi pravovremeno izvršili namiru financijskih obveza u slučaju neispunjenja ugovorne obveze sudionika koji, zajedno sa svojim povezanim društvima, ima najveću ukupnu financijsku obvezu kako je određeno stavkom 3. točkom (a) na bilo koji od sljedećih načina:

- (a) u gotovini kod Eurosustava; ili
- (b) u obliku prihvatljivog kolaterala kako je definiran u okviru kolaterala Eurosustava utvrđenom u Smjernici (EU) 2015/510 Europske središnje banke (ESB/2014/60)⁽¹⁾ i Smjernici ESB/2014/31 Europske središnje banke⁽²⁾, pod uvjetom da upravitelj SIPS-a može dokazati da je takav kolateral lako dostupan i zamjenjiv za gotovinu istoga dana korištenjem prethodno ugovorenih i vrlo pouzdanih mehanizama financiranja, uključujući u stresnim tržišnim uvjetima.

5. Upravitelj SIPS-a koji namiruje jednostrana plaćanja u eurima dužan je držati, ili osigurati da sudionici drže dodatna likvidna sredstva, u skladu sa stavkom 3. točkom (b), na načine određene u stavku 4. ili s kreditno sposobnom poslovnom bankom, u obliku jednog ili više sljedećih instrumenata:

- (a) obvezujuće kreditne linije;
- (b) obvezujuće valutne ugovore o razmjeni;
- (c) obvezujućeg repo ugovora;
- (d) imovine koja udovoljava zahtjevima iz članka 7. stavka 1., koju drži skrbnik;
- (e) ulaganja.

Svi ovi instrumenti moraju udovoljiti da gotovina bude na raspolaganju u vremenskom razdoblju koje omogućava dovršetak namire istog dana. Posebno, upravitelj SIPS-a mora biti u mogućnosti dokazati da su negotovinski instrumenti lako dostupni i zamjenjivi za gotovinu istog dana korištenjem prethodno ugovorenog i vrlo pouzdanog mehanizma financiranja, uključujući u stresnim tržišnim uvjetima.

Upravitelj SIPS-a mora biti u stanju dokazati nadležnom tijelu, na temelju odgovarajuće interne procjene, da je poslovna banka kreditno sposobna.

⁽¹⁾ Smjernica (EU) 2015/510 Europske središnje banke od 19. prosinca 2014. o provedbi monetarne politike Eurosustava (ESB/2014/60) (SL L 91, 2.4.2015., str. 3).

⁽²⁾ Smjernica ESB/2014/31 Europske središnje banke od 9. srpnja 2014. o dodatnim privremenim mjerama koje se odnose na operacije refinanciranja Eurosustava i prihvatljivost instrumenata osiguranja i o izmjeni Smjernice ESB/2007/9 (SL L 240, 13.8.2014., str. 28.).

▼ M1

6. Upravitelj SIPS-a koji namiruje dvostrana plaćanja ili jednostrana plaćanja u valutama koje nisu euro dužan je držati, ili osigurati da sudionici drže dovoljna likvidna sredstva, u skladu sa stavkom 3. u oblicima iz stavka 5.

7. Ako upravitelj SIPS-a dopunjuje sredstva iz stavka 3. drugom imovinom, ta imovina mora biti vjerojatno utrživa ili prihvatljiva kao instrument osiguranja (primjerice kreditne linije, ugovori o razmjeni ili repo ugovori) na ad hoc osnovi u slučaju neispunjenja ugovorne obveze, čak ako to ne može biti na pouzdan način prethodno ugovoreno ili zajamčeno u slučaju iznimnih ali mogućih tržišnih uvjeta. Ako sudionik dopunjuje sredstva iz stavka 3. drugom imovinom, upravitelj SIPS-a dužan je osigurati da ta druga imovina udovoljava zahtjevima navedenim u prvoj rečenici ovog stavka. Pretpostavlja se da je imovina vjerojatno utrživa ili prihvatljiva kao instrument osiguranja ako je upravitelj SIPS-a uzeo u obzir pravila i prakse odgovarajućih središnjih banaka o prihvatljivosti instrumenta osiguranja.

8. Upravitelj SIPS-a ne smije pretpostaviti da će izvanredan kredit središnje banke biti dostupan.

9. Upravitelj SIPS-a dužan je provesti dubinsku analizu kako bi provjerio da svaki pružatelj likvidnih sredstava SIPS-a iz stavka 3.: (a) ima dovoljne i ažurne informacije da bi mogao razumjeti i upravljati likvidnosnim rizicima povezanim s osiguravanjem gotovine ili imovine; i (b) ima mogućnosti osigurati potrebnu gotovinu ili imovinu. Upravitelj SIPS-a provjerava svoju usklađenost s obvezom provođenja dubinske analize najmanje jednom godišnje. Kao pružatelji likvidnosti prihvaćaju se samo subjekti koji imaju pristup kreditima od središnje banke izdavatelja. Upravitelj SIPS-a dužan je redovno testirati postupke SIPS-a za pristup likvidnim sredstvima.

10. Upravitelj SIPS-a s pristupom računima središnje banke, platnim uslugama ili uslugama u vezi s vrijednosnim papirima dužan je upotrijebiti ove usluge kada je to moguće.

11. Upravitelj SIPS-a dužan je, putem strogih testiranja otpornosti, odrediti iznos i redovno testirati dostatnost svojih likvidnih izvora radi udovoljavanja zahtjevima iz stavaka 3. i 4. Pri provođenju testova otpornosti na stres, upravitelj SIPS-a dužan je razmotriti širok raspon relevantnih scenarija, uključujući slučaj neispunjenja ugovorne obveze jednog ili više sudionika na isti dan ili na dva ili više uzastopna dana.

Pri razmatranju takvih scenarija, moraju se uzeti u obzir oblik i djelovanje SIPS-a i ispitati svi subjekti koji mogu uzrokovati značajne likvidnosne rizike za SIPS, uključujući banke za namiru, *nostro* agente, skrbničke banke, pružatelje likvidnosti i povezane infrastrukture financijskih tržišta. Prema potrebi, scenariji obuhvaćaju višednevno razdoblje.

▼ M1

12. Upravitelj SIPS-a dužan je dokumentirati svoje razloge za držanje i imati odgovarajuće mehanizme upravljanja u vezi s iznosom gotovine i druge imovine koju drži ili koju drže sudionici. On je dužan uspostaviti jasne postupke za izvješćivanje Odbora o rezultatima svojih testiranja otpornosti na stres i dužan je koristiti ove rezultate radi procjene adekvatnosti svog okvira upravljanja likvidnosnim rizikom i provoditi njegova prilagođavanja.

13. Upravitelj SIPS-a utvrđuje jasna pravila i postupke koji omogućuju SIPS-u da izvrši namiru financijskih obveza istog dana i prema potrebi, pravodobnu namiru unutar jednog dana i tijekom više dana nakon neispunjenja ugovorne obveze jednog ili više sudionika SIPS-a. Ova pravila i postupci moraju:

- (a) rješavati nepredvidive i potencijalno nepokrivene manjkove likvidnosti;
- (b) imati za cilj izbjegavanje vraćanja sredstava, povlačenja ili zakašnjenja u namiri financijskih obveza istoga dana;
- (c) navesti na koji način će se obnoviti gotovina i druga imovina upotrijebljena od strane SIPS-a za vrijeme stresnih događaja, u mjeri određenoj u skladu sa stavcima od 3. do 5.

▼ B*Članak 9.***Konačna namira**

Upravitelj SIPS-a određuje pravila i postupke kako bi omogućio da se konačna namira provede najkasnije na kraju predviđenog datuma namire.

*Članak 10.***Novčane namire****▼ M1**

1. Upravitelj SIPS-a koji namiruje jednostrana plaćanja u eurima dužan je osigurati da se konačna namira provede u novcu središnje banke. Upravitelj SIPS-a koji namiruje plaćanja za druge SIPS-ove nastoji omogućiti tim drugim SIPS-ovima da se namire čak i u izvanrednim situacijama.

▼ B

2. Upravitelj SIPS-a koji namiruje dvostrana plaćanja ili jednostrana plaćanja u valutama koje nisu euro osigurava da se konačna namira provede u novcu središnje banke kad je to provedivo i moguće.

3. Ako se novac središnje banke ne upotrebljava, upravitelj SIPS-a osigurava da se novčana namira provede upotrebom imovine za namiru s malim kreditnim ili likvidnosnim rizikom ili bez kreditnog ili likvidnosnog rizika.

▼ B

4. Ako se namira provodi u novcu poslovne banke, upravitelj SIPS-a prati, upravlja i ograničava kreditne i likvidnosne rizike koji proizlaze iz poslovnih banaka za namiru. Naročito, upravitelj SIPS-a utvrđuje i prati usklađenost svojih banaka za namiru sa strogim kriterijima koji uzimaju u obzir, između ostalog, njihovo reguliranje i nadzor, kreditnu sposobnost, kapitaliziranost, pristup likvidnosti i operativnu pouzdanost. Upravitelj SIPS-a također prati i upravlja koncentracijom kreditnih i likvidnosnih izloženosti poslovnih banaka za namiru SIPS-a.

5. Ako upravitelj SIPS-a provodi novčanu namiru u svojim knjigama, on smanjuje i strogo kontrolira svoj kreditni i likvidnosni rizik.

6. Ako se namira provodi u novcu poslovne banke, ugovori s bilo kojom poslovnom bankom za namiru izričito utvrđuju:

- (a) kada se očekuje prijenos u knjigama pojedine banke za namiru;
- (b) da su prijenosi konačni kad su izvršeni;
- (c) da se primljena novčana sredstva prenose što je prije moguće, a najkasnije do kraja dana.

*Članak 11.***Plaćanje po plaćanju**

Upravitelj SIPS-a koji koristi mehanizam plaćanje po plaćanju otklanja osnovni rizik osiguravanjem da konačna namira jedne obveze nastupi ako i samo ako je nastupila konačna namira povezane obveze. Ovo pravilo se primjenjuje neovisno o tome provodi li se namira na bruto ili neto osnovi i kad nastupa konačnost.

*Članak 12.***Pravila i postupci u vezi neispunjenja ugovorne obveze od strane sudionika**

1. Upravitelj SIPS-a u pravilima i postupcima SIPS-a utvrđuje definiciju neispunjenja ugovorne obveze od strane sudionika koja uključuje najmanje propust sudionika da ispunji svoje financijske obveze o dospijeću zbog, između ostalog, operativnih razloga, povrede ugovora ili pokretanja stečajnog postupka nad takvim sudionikom. Upravitelj SIPS-a razlikuje automatsko neispunjenje obveze i diskrecijsko neispunjenje obveze. U slučaju diskrecijskog neispunjenja obveze, upravitelj SIPS-a navodi koji se subjekt može koristiti takvom diskrecijom. Upravitelj SIPS-a preispituje navedenu definiciju najmanje jednom godišnje.

▼ B

2. Upravitelj SIPS-a ima pravila i postupke o neispunjenju obveza koji mu omogućuju da nastavi ispunjavati svoje obveze u slučaju neispunjenja obveza od strane sudionika, a koji rješavaju obnavljanje sredstava nakon neispunjenja obveze. Pravila i postupci određuju, najmanje, sve dolje navedeno:

- (a) radnje koje upravitelj SIPS-a može poduzeti kad dođe do neispunjenja obveze;
- (b) da se takve radnje poduzimaju automatski ili diskrecijski te načine na koje se izvršava diskrecijska ovlast;
- (c) moguće promjene redovnih praksi namire upravitelja SIPS-a kako bi se osigurala pravodobna namira;
- (d) upravljanje plaćanjima u različitim fazama obrade;
- (e) moguće utvrđivanje redoslijeda radnji;
- (f) uloge, obveze i odgovornosti odgovarajućih strana, uključujući sudionike kod kojih je došlo do neispunjenja obveze;
- (g) ostale mehanizme koji će se pokrenuti kako bi se ograničio utjecaj neispunjenja obveze.

3. Upravitelj SIPS-a spreman je provesti pravila i postupke vezane za neispunjenje obveza, uključujući bilo koji prikladan diskrecijski postupak propisan u njegovim pravilima. Upravitelj SIPS-a osigurava, između ostalog, da: (a) ima operativnu sposobnost, uključujući dovoljan broj dobro osposobljenih zaposlenika za pravodobnu primjenu postupka navedenih u stavku 2.; i (b) pravila i postupci SIPS-a rješavaju potrebe za dokumentacijom, informacijama i obavijestima i, kad je uključeno više od jedne infrastrukture financijskog tržišta (FMI) ili tijela, suradnju.

4. Upravitelj SIPS-a javno objavljuje ključne aspekte pravila i postupka navedenih u stavku 2., uključujući, najmanje, sve dolje navedeno:

- (a) okolnosti pod kojima će radnja biti poduzeta;
- (b) tko će poduzeti navedene radnje;
- (c) opseg radnji koje će biti poduzete;
- (d) mehanizme koji rješavaju obveze upravitelja SIPS-a u odnosu na sudionike kod kojih je došlo do neispunjenja obveze.

▼B

5. Upravitelj SIPS-a testira i preispituje pravila i postupke SIPS-a navedene u stavku 2. najmanje jednom godišnje ili nakon svake značajne promjene SIPS-a koje utječu na ta pravila i postupke. Upravitelj SIPS-a u takva testiranja i preispitivanja uključuje sudionike SIPS-a i odgovarajuće zainteresirane strane.

▼M1*Članak 13.***Opći poslovni rizik**

1. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi pouzdan sustav upravljanja i kontrole radi utvrđivanja, praćenja i upravljanja općim poslovnim rizicima, uključujući gubitke nastale zbog lošeg provođenja poslovne strategije, negativnih novčanih tokova ili neočekivanih i iznimno velikih operativnih troškova.

2. Upravitelj SIPS-a dužan je održavati plan ostvarivog oporavka i, osim za SIPS Eurosustava, plan redovnog prestanka rada kako je propisano člankom 5. stavkom 4.

3. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi, na temelju svog profila općeg poslovnog rizika i vremena potrebnog za postizanje oporavka i/ili redovnog prestanka rada svojih ključnih poslova i usluga, iznos imovine potreban za provedbu planova iz stavka 2. Ovaj iznos ne smije biti manji od iznosa koji predstavlja tekuće operativne troškove za šest mjeseci.

4. Radi pokrića iznosa iz stavka 3., upravitelj SIPS-a dužan je držati likvidnu neto imovinu financiranu vlasničkim udjelima, primjerice redovne dionice, objavljene pričuve ili drugu zadržanu dobit, tako da može nastaviti svoje poslove i usluge kao trajnu djelatnost. Navedena imovina mora biti povrh sredstava koja se drže radi pokrića rizika neispunjenja obveza od strane sudionika ili drugih rizika iz članka 6. i članka 8. Vlasnički udjeli koji se drže temeljem međunarodnih standarda kapitala utemeljenih na riziku mogu biti uključeni radi izbjegavanja umnožavanja kapitalnih zahtjeva.

5. Imovina iz stavka 4. koja se drži radi općeg poslovnog rizika treba biti dovoljno likvidna i kvalitetna da bi bila pravodobno dostupna i mora biti odvojena od imovine upravitelja SIPS-a koja se koristi za dnevno poslovanje. Upravitelj SIPS-a mora biti u mogućnosti unovčiti imovinu koju drži radi pokrića općeg poslovnog rizika uz malo nepovoljnog utjecaja na cijenu ili bez takvog utjecaja, tako da može nastaviti svoje poslove ili usluge kao trajnu djelatnost ako pretrpi opće poslovne gubitke.

▼M1

6. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi održivi kapitalni plan za prikupljanje dodatnog vlasničkog kapitala ako se njegov vlasnički kapital smanji na razinu iznosa iz stavka 3. ili padne ispod tog iznosa.

7. Stavci od 3. do 6. ne primjenjuju se na SIPS Eurosustava.

▼B*Članak 14.***Rizici skrbništva i investicijski rizici**

1. Upravitelj SIPS-a drži svoju vlastitu imovinu i imovinu sudionika kod nadziranih i reguliranih subjekata (dalje u tekstu „skrbnici”), koji imaju računovodstvene prakse, postupke u vezi čuvanja i unutarnje kontrole koji u potpunosti štite ovu imovinu od rizika gubitka u slučaju insolventnosti skrbnika ili podskrbnika, nepažnje, prijevare, lošeg upravljanja ili neodgovarajućeg vođenja evidencije.

2. Upravitelj SIPS-a ima pravodoban pristup svojoj imovini i imovini koju su osigurali sudionici.

3. Upravitelj SIPS-a ocjenjuje i shvaća svoju izloženost prema svojim bankama skrbnicima, uzimajući u obzir ukupnost svog odnosa sa svakom od njih.

4. Upravitelj SIPS-a utvrđuje svoju investicijsku strategiju koja je u skladu s njegovom sveukupnom strategijom upravljanja rizikom i u cijelosti je objavljena sudionicima. Upravitelj SIPS-a preispituje investicijsku strategiju najmanje jednom godišnje.

5. Investicije upravitelja SIPS-a na temelju njegove investicijske strategije investiranja osigurane su od strane visokokvalitetnih dužnika ili potraživanjima od takvih dužnika. Upravitelj SIPS-a utvrđuje kriterije za visokokvalitetne dužnike. Ulaganja se vrše u instrumente s minimalnim kreditnim, tržišnim i likvidnosnim rizicima.

6. Stavci 3. do 5. se ne primjenjuju na SIPS Eurosustava.

*Članak 15.***Operativni rizik**

1. Upravitelj SIPS-a utvrđuje pouzdan okvir s prikladnim sustavima, politikama, postupcima i kontrolama radi utvrđivanja, praćenja i upravljanja operativnim rizikom.

▼M1

1.a Upravitelj SIPS-a dužan je periodično i nakon značajnih promjena provjeriti, revidirati i testirati sustave, operativne politike, postupke i kontrole.

▼ B

2. Upravitelj SIPS-a utvrđuje ciljeve u vezi razine usluge i operativne pouzdanosti i politike zasnovane radi postizanja tih ciljeva. Upravitelj SIPS-a preispituje ciljeve i politike najmanje jednom godišnje.

3. Upravitelj SIPS-a osigurava da SIPS, u svako doba, ima prilagodljivu mogućnosti za postupanje u slučaju povećanja količine plaćanja koje se pojavljuje zbog stresnih događaja i da može doseći ciljanu razinu svojih usluga.

4. Upravitelj SIPS-a utvrđuje sveobuhvatne politike fizičke i informatičke sigurnosti koje na odgovarajući način utvrđuju, procjenjuju i upravljaju svim mogućim slabostima i opasnostima. Upravitelj SIPS-a preispituje navedene politike najmanje jednom godišnje.

▼ M1

4.a Upravitelj SIPS-a dužan je uspostaviti djelotvoran okvir za kibernetičku sigurnost s odgovarajućim regulatornim mjerama radi upravljanja rizikom za kibernetičku sigurnost. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi svoje ključne poslove i popratnu imovinu i imati na raspolaganju odgovarajuće mjere da ih zaštiti od kibernetičkih napada, da takve napade otkrije, odgovori na njih i oporavi ključne poslove i popratnu imovinu od takvih napada. Ove se mjere redovito testiraju. Upravitelj SIPS-a dužan je osigurati da ima visoku razinu svijesti o prijetnjama kibernetičke sigurnosti. Upravitelj SIPS-a dužan je osigurati trajno učenje i razvoj radi omogućavanja pravodobne prilagodbe svog okvira za kibernetičku sigurnost na dinamičnu prirodu rizika za kibernetičku sigurnost, kad god je to potrebno.

▼ B

5. Upravitelj SIPS-a utvrđuje plan kontinuiteta poslovanja koji rješava događaje koji djelovanje SIPS-a izlažu značajnom riziku ili onemogućavaju njegovo djelovanje. Plan uključuje upotrebu sekundarne lokacije i utvrđen je kako bi se osiguralo da ključni sustavi informatičke tehnologije mogu nastaviti djelovanje unutar dva sata od nastanka ovih događaja. Plan se određuje na takav način da je SIPS uvijek u stanju namiriti sva dospjela plaćanja do kraja radnog dana kada je smetnja nastala. Upravitelj SIPS-a testira i preispituje plan najmanje jednom godišnje.

6. Upravitelj SIPS-a utvrđuje ključne sudionike naročito na temelju količine plaćanja i vrijednosti i njihovih mogućih utjecaja na druge sudionike i na SIPS kao cjelinu u slučaju značajnih operativnih problema kojima su bili izloženi takvi sudionici.

7. Upravitelj SIPS-a utvrđuje, prati i upravlja rizicima koje ključni sudionici, druge infrastrukture financijskog tržišta (FMI), pružatelji usluga i pružatelji komunalnih usluga mogu prouzročiti djelovanju SIPS-a.

▼ M1*Članak 16.***Kriteriji za pristup i sudjelovanje**

1. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi i javno objaviti nediskriminirajuće kriterije za pristup uslugama SIPS-a i za sudjelovanje u uslugama SIPS-a za izravne i, prema potrebi, neizravne sudionike te za druge infrastrukture financijskog tržišta (FMI). Upravitelj SIPS-a dužan je provjeravati kriterije najmanje jednom godišnje.

2. Kriteriji za pristup i sudjelovanje iz stavka 1. opravdavaju se sa stajališta sigurnosti i učinkovitosti SIPS-a i tržišta kojima SIPS služi te se prilagođavaju i usklađuju sa specifičnim rizicima SIPS-a. U skladu s načelom razmjernosti, upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi zahtjeve koji ograničavaju pristup u najmanjoj mogućoj mjeri. Ako upravitelj SIPS-a uskrati pristup subjektu koji pristupa, mora to pisano obrazložiti na temelju sveobuhvatne analize rizika.

3. Upravitelj SIPS-a dužan je neprekidno pratiti usklađenost sudionika s kriterijima za pristup i sudjelovanje u SIPS-u. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi nediskriminirajuće postupke da bi olakšao privremeno ili trajno ukidanje prava sudionika na sudjelovanje ako sudionik ne ispuni kriterije i javno objavljuje relevantne ključne aspekte tih postupaka. Upravitelj SIPS-a dužan je preispitati postupke najmanje jednom godišnje.

▼ B*Članak 17.***Posredni sporazumi o sudjelovanju****▼ M1**

1. Za potrebe upravljanja rizikom, upravitelj SIPS-a dužan je osigurati da pravila, postupci i ugovorne odredbe SIPS-a dozvoljavaju da upravitelj SIPS-a prikuplja informacije o neizravnom sudjelovanju radi utvrđivanja, praćenja i upravljanja svim značajnim rizicima za SIPS koji mogu proizaći iz sudjelovanja. Ova informacija sadrži najmanje sljedeće:

- (a) aktivnost koju izravni sudionici provode u svoje ime i u ime neizravnih sudionika razmjerno aktivnosti na razini sustava;
- (b) broj neizravnih sudionika koji provode namiru preko pojedinačnih izravnih sudionika;
- (c) količinu i vrijednosti plaćanja u SIPS-u koja potječu od svakog neizravnog sudionika;
- (d) količinu i vrijednosti plaćanja iz točke (c) u odnosu na količinu i vrijednosti plaćanja izravnih sudionika preko kojih neizravni sudionik pristupa SIPS-u.

2. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi značajne ovisnosti između izravnih i neizravnih sudionika koje mogu utjecati na SIPS, uzimajući u obzir informacije iz stavka 1.

▼ B

3. Upravitelj SIPS-a utvrđuje neizravne sudionike koji uzrokuju značajne rizike za SIPS i izravne sudionike putem kojih oni pristupaju SIPS-u s ciljem upravljanja ovim rizicima.

4. Upravitelj SIPS-a preispituje rizike koji proizlaze iz posrednih sporazuma o sudjelovanju najmanje jednom godišnje. Upravitelj SIPS-a poduzima radnje za ublažavanje kad je to potrebno radi osiguravanja ispravnog upravljanja rizicima.

*Članak 18.***Učinkovitost i djelotvornost**

1. Upravitelj SIPS-a ima uspostavljen postupak za utvrđivanje i udovoljavanje potrebama tržišta kojima SIPS služi, a posebno, u odnosu na:

- (a) odabir klirinškog sustava i sustava namire;
- (b) operativnu strukturu;
- (c) opseg proizvoda za koje je izvršen kliring ili namira;
- (d) upotrebu tehnologije i postupaka.

2. Upravitelj SIPS-a ima jasno određene mjerljive i provedive ciljeve, kao što su u područjima minimalnih razina usluga, očekivanja u vezi s upravljanjem rizicima i poslovnih prioriteta.

3. Upravitelj SIPS-a ima utvrđene mehanizme pomoću kojih redovno, najmanje jednom godišnje, preispituje zahtjeve utvrđene u stavcima 1. i 2.

*Članak 19.***Postupci i standardi komunikacije**

Upravitelj SIPS-a upotrebljava ili prihvaća odgovarajuće međunarodno priznate postupke i standarde komunikacije kako bi olakšao učinkovito plaćanje, kliring, namiru i evidentiranje.

*Članak 20.***Objava pravila, ključnih postupaka i tržišnih podataka**

1. Upravitelj SIPS-a donosi jasna i sveobuhvatna pravila i postupke koji su u cijelosti objavljeni sudionicima. Odgovarajuća pravila i ključni postupci se također javno objavljuju.

2. Upravitelj SIPS-a objavljuje jasne opise modela i djelovanja sustava, jednako kao i prava i obveze upravitelja SIPS-a i sudionika, tako da sudionici mogu lako ocijeniti rizike koji mogu nastati sudjelovanjem u SIPS-u.

▼ B

3. Upravitelj SIPS-a dostavlja svu potrebnu i odgovarajuću dokumentaciju i obuku kako bi omogućio sudionicima razumijevanje pravila i postupaka SIPS-a i rizika s kojima se suočavaju sudjelovanjem u SIPS-u.

4. Upravitelj SIPS-a javno objavljuje naknade SIPS-a na razini pojedinačnih usluga koje nudi jednako kao i svoje politike popusta. Upravitelj SIPS-a osigurava jasne opise naplaćenih usluga radi usporedbe.

5. Upravitelj SIPS-a izdaje i javno objavljuje odgovore na Okvir CPSS-IOSCO za objavu za infrastrukture financijskih tržišta. Upravitelj SIPS-a ažurira svoje odgovore nakon značajnih promjena u sustavu ili njegovom okruženju, ali najmanje svake dvije godine. Upravitelj SIPS-a također objavljuje, najmanje, osnovne podatke o količini i vrijednosti transakcija.

▼ M1*Članak 21.***Ovlasti nadležnog tijela**

1. Nadležno tijelo ovlašteno je:
 - (a) u bilo koje doba od upravitelja SIPS-a dobiti sve informacije i dokumente potrebne za procjenu usklađenosti sa zahtjevima iz ove Uredbe ili promicanja nesmetanog funkcioniranja platnih sustava na sistemskoj razini. Upravitelj SIPS-a dužan je dostaviti sve bitne informacije nadležnom tijelu bez nepotrebne odgode;
 - (b) zahtijevati od upravitelja SIPS-a da imenuje neovisnog stručnjaka radi provođenja istraživanja ili neovisne provjere djelovanja SIPS-a. Nadležno tijelo može odrediti zahtjeve u pogledu vrste stručnjaka koji se imenuju, sadržaja i obuhvata izvješća koje će se izraditi, postupanje s izvješćem, uključujući dostavu podataka i javnu objavu određenih elemenata i vremena potrebnog za izradu izvješća. Upravitelj SIPS-a dužan je izvijestiti nadležno tijelo o tome na koji način je udovoljeno određenim zahtjevima;
 - (c) provoditi izravne inspekcije ili delegirati provođenje izravnih inspekcija. Kada pravilna provedba i učinkovitost inspekcije to zahtijevaju, nadležno tijelo ju može provesti bez prethodne najave.
2. ESB je dužan donijeti odluku o postupcima i uvjetima za izvršavanje ovlasti iz stavka 1.

▼ **M1***Članak 21.a***Organizacija nadzornih aktivnosti**

Nadležno tijelo može vršiti trajne i/ili *ad hoc* nadzorne aktivnosti radi procjene usklađenosti upravitelja SIPS-a sa zahtjevima određenim u člancima 3. do 21. ili radi promicanja nesmetanog funkcioniranja platnih sustava na sistemskoj razini.

*Članak 21.b***Povjerljivost**

Povjerljive informacije koje je upravitelj SIPS-a razmijenio s nadležnim tijelom mogu biti razmijenjene unutar Europskog sustava središnjih banaka (ESSB). Članovi ESSB-a dužni su s takvim informacijama postupati kao s povjerljivim informacijama, u skladu s obvezom čuvanja profesionalne tajne propisane u članku 37. stavku 1. Statuta ESSB-a.

*Članak 22.***Korektivne mjere**

1. Kada upravitelj SIPS-a ne postupa u skladu s ovom Uredbom ili kada postoje opravdani razlozi za sumnju da upravitelj SIPS-a ne postupa u skladu s ovom Uredbom, nadležno tijelo dužno je:

- (a) obavijestiti u pisanom obliku upravitelja SIPS-a o prirodi postupanja protivno Uredbi ili sumnji na postupanje protivno Uredbi; i
- (b) dati upravitelju SIPS-a mogućnost da bude saslušan i dostavi obrazloženje.

2. Uzimajući u obzir informacije koje dostavi upravitelj SIPS-a, nadležno tijelo može izreći korektivne mjere upravitelju SIPS-a radi ispravljanja postupanja protivno Uredbi i/ili izbjegavanja njihova ponavljanja.

3. Nadležno tijelo može naložiti korektivne mjere neposredno nakon što utvrdi da je postupanje protivno Uredbi dovoljno ozbiljno da zahtijeva neposredno djelovanje. Nadležno tijelo dužno je obrazložiti svoju odluku.

4. Nadležno tijelo koje nije ESB, dužno je izvijestiti ESB o svojoj namjeri izricanja korektivnih mjera upravitelju SIPS-a bez nepotrebnog odgađanja.

5. Korektivne mjere mogu se izreći neovisno od sankcija ili istodobno sa sankcijama izrečenim na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 2532/98 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2532/98 od 23. studenoga 1998. o ovlastima Europske središnje banke za izricanje sankcija (SL L 318, 27.11.1998., str. 4.).

▼ M1

6. ESB donosi odluku o postupku koji treba poštovati ako se izriču korektivne mjere.

*Članak 23.***Sankcije**

U slučaju povrede ove Uredbe, ESB može izreći sankcije. Te sankcije moraju biti u skladu s Uredbom (EZ) br. 2532/98 i Uredbom (EZ) br. 2157/99 Europske središnje banke (ESB/1999/4) ⁽¹⁾ ESB je dužan donijeti odluku o metodologiji izračuna iznosa sankcija.

*Članak 24.***Provjera**

Upravno vijeće dužno je provjeriti opću primjenu ove Uredbe najkasnije dvije godine nakon datuma njezina stupanja na snagu, a nakon toga svake tri godine i procijeniti je li ju potrebno izmijeniti.

▼ B*Članak 25.***Završne odredbe**

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana nakon njezine objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Upravitelji SIPS-a trebaju se uskladiti sa zahtjevima utvrđenim u ovoj Uredbi u roku od godinu dana od datuma kada budu obaviješteni o odluci Upravnog vijeća u skladu s člankom 1. stavkom 2.
3. Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i neposredno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 2157/99 Europske središnje banke od 23. rujna 1999. o ovlastima Europske središnje banke za izricanje sankcija (ESB/1999/4) (SL L 264, 12.10.1999., str. 21.).